

Atıf (cite); Boz, Erdoğan (2025). Sözlüklerde Tanımların Yasallığı Sorunu, *Disiplinler Arası Dil Araştırmaları Dergisi*, Sözlüklerde Tanımlama (Anlamlandırma) Sorunları Özel Sayısı, 86-94 doi: 10.48147/dada.1721944

Sözlüklerde Tanımların Yasallığı Sorunu¹

Erdoğan BOZ²

Türkçe Sözlüklerde Karşıt Anımlı Sözlük Birimlerinin Tanımlanma Biçimleri

Öz

Gerek kamu gerekse özel sözlük yayıncıları (sözlük hazırlayıcıları), yayınladıkları sözlükler dolayısıyla yasal sorumluluklar üstlenirler. Bu sorumluluklara bilimsel araştırmalar ve yayın etiği açısından bakıldığında karşımıza şu aykırı eylemler çıkmaktadır: intihal, sahtecilik, çarpıtma, dilimleme, haksız yazarlık. Bunlar dışında destek alınan kurum ve kuruluşların belirtilmemesi ve henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tez veya çalışmaların sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanılması da sayılabilir. Bu çerçeveden bakıldığında sözlüklerdeki madde başlarının tanımları, bilimsel araştırmalar ve yayın etiği açısından değerlendirilebileceği gibi tanımları yasal bir metinde belirlenmiş olan madde başlarının, nasıl tanımlanacağı da önemli bir soru ve sorundur. Ör. Çanakkale ilinden Ezine Peynirini ve Mandracılarını Koruma, Geliştirme ve Tanıtma Demeği tarafından, Türk Patent ve Marka Kurumu'ndan C2006/004 dosya numarası ile 10.04.2007 tarihinde alınan coğrafi işaret tescil belgesinde Ezine peynirinin geniş tanımlaması yapılmıştır. Bu tanım ile Türkçe sözlüklerdeki tanım karşılaştırıldığında ortaya nasıl bir durum çıkmaktadır? Bildiride bu soruların cevabı ve tanımların yasalara uygunluğu veya tanımların uyumsuzluğu konusu tartışılacaktır

Anahtar Sözcükler: Tanım, Yasallık, Uyumsuzluk, Coğrafi İşaretleme, Sözlük, Sözlüklerde Tanımların Yasallığı Sorunu

The Problem of Legality of Definitions in Dictionaries

Abstract

Both public and private dictionary publishers (dictionary preparers) assume legal responsibilities due to the dictionaries they publish. When we look at these responsibilities in terms of scientific research and publication ethics, we come across the following contrary actions: plagiarism, forgery, distortion, slicing, unfair authorship. Other than these, not specifying the institutions and organizations from which support is received and using theses or studies that have not yet been submitted or defended and accepted as sources without the permission of their owners can also be included. When viewed from this perspective, the definitions of lexical entries in dictionaries can be evaluated in terms of scientific research and publication ethics, and how to define lexical entries whose definitions are specified in a legal text is also an important question and problem. For example, In the geographical indication registration document obtained from the Turkish Patent and Trademark Office with the file number C2006/004 on 10.04.2007 by the Association for the Protection, Development and Promotion of Ezine Cheese and Dairy Farmers from Çanakkale province, a broad definition of Ezine cheese was made. What kind of a wind kind of situation emerges when this definition is compared with the definition in the Current Turkish Dictionary? The answers to these questions and the conformity of the definitions with the laws or the compatibility of the definitions will be discussed in the report.

Keywords: Definition, Legality, Compatibility, Geographical Marking, Dictionary

Makale Türü: Araştırma

Paper Type: Research

¹ Bu makale, Uluslararası Dil Araştırmaları Sempozyumu (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, 11 Haziran 2025, Eskişehir/Türkiye) adlı bilimsel etkinlikte sözlü olarak sunulan bildirinin gözden geçirilerek genişletilmiş biçimidir.

²Prof. Dr., Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, dr.erdoganboz@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-2883-4221>

1. Yasal Açıdan Telif Eserler ve Bilimsel Araştırmalar

1.1. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu

Konumuza giriş bakımından en başta şunu belirtmekte yarar var. Sözlükler yayımlanmış eserler oldukları için, hem sözlük hazırlayıcıları hem de bu eserlerden çeşitli biçimlerde yararlanmak isteyenler, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu³ çerçevesinde hak ve sorumluluklara sahiptirler. İlgili kanun; *eserler üzerindeki mali ve manevi hakları belirlemek, korumak, bu eserlerden faydalanma koşullarını düzenlemek ve buna karşın belirlenmiş esas ve kurallara aykırı faydalanma durumunda yaptırımları tespit etmek* üzere düzenlenmiştir.

1.2. YÖK Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etiği Yönergesi

Yükseköğretim Kurumu'nun (YÖK) bilimsel araştırmalar ve yayın etiği konusunda yayımladığı yönergeye⁴ bakıldığında karşımıza etiğe aykırı şu eylemler çıkmaktadır: *intihal, sahtecilik, çarpıtma, dilimleme, haksız yazarlık*. Bunlar dışında *destek alınan kurum ve kuruluşların belirtilmemesi ve henüz sunulmamış veya savunularak kabul edilmemiş tez veya çalışmaların sahibinin izni olmadan kaynak olarak kullanılması* da sayılabilir. Bu noktada sözlük yayımlayan veya sözlüklerden faydalanan akademisyenler yukarıdaki yönergeye tabidirler.

Türkiye'de sözlüklerden çeşitli biçimlerde faydalanmaya dair yasal sorunların tartışıldığı bir siteye veya foruma rastlamak zor görünse de yurt dışında bu tür sorunlara kimi hukukçuların verdiği cevaplara⁵ ulaşmak mümkündür.

2. Sözlüklerdeki Madde Başlarının Tanımı

Tek dilli genel sözlüklerdeki madde başlarının tanımlaması, sözlükbilimsel ölçütlere göre yapılmaktadır. Birbirinden farklı birçok tanım ve tanımlama yöntemi (Gökter Gencer, Yavuzarslan, 2020) vardır ve sözlük hazırlayıcıları ilgili madde başı için en uygun yöntemi seçerek tanımlamalarını yapar. Bundan başka terim sözlüklerinin de kendine özgü tanım ve

³ <https://mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.3.5846.pdf> (Erişim tarihi 15.05.2025)

⁴ <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Kurumsal/mevzuat/bilimsel-arastirma-ve-etik-yonetmeligi.aspx> (Erişim tarihi 15.05.2025)

⁵ <https://answers.justia.com/question/2024/01/24/is-it-copyright-infringement-to-copy-and998244#:~:text=Nature%20of%20the%20Copyrighted%20Work,to%20fall%20under%20fair%20use.> (Erişim tarihi 15.05.2025)

tanımlama yöntemleri (Girişen, 2020) vardır. Ayrıca çevrimiçi genel sözlükler de çok zengin tanımlama yöntemlerine (Boz, 2020) sahiptir.

2.1. Tanımlamada Yasal Sorumluluklar

Sözlüklerdeki madde başlarının tanımı konusuna, yukarıda adı geçen *Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve YÖK Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etiği Yönergesi*'nin sözlük hazırlayıcılarına kimi yasal sorumluluklar yüklediğini yukarıda gördük.

Fakat bizim asıl konumuz bu genel sorumluluklar değil. Tanımları yasal bir metinde (*anayasa, uluslararası antlaşmalar, kanun, cumhurbaşkanlığı kararnamesi, yönetmelik, yönerge, tebliğ, genelge ve talimat*)⁶ belirlenmiş olan madde başlarının nasıl tanımlanacağı sorusu ve sorunudur.

Avusturya İçişleri Bakanlığı'nın Mali suçlar polisine yönelik hazırlamış olduğu yönergede klasik Viyana şnitze için şöyle bir hüküm vardır: *Geleneksel yemek kitapları ve tüketici beklentileri uyarınca klasik Viyana şnitze yalnızca dana etinden hazırlanabilir*. Benzer şekilde *puro* ile *sigara* arasındaki alanın, birbirine benzeyen kimi tuhaf ürünlerle doldurulması, Federal hükümeti Kasım 1972'de bir karar almaya zorlamış ve yasa taslağında *sigara* ile *puronun* açık-seçik bir tanımı yapılmıştır (Blumenberg, 2023:31-32). Yasal bir metne bağlı bu tanımlar, sözlük hazırlayıcılarına da bir sorumluluk yükler mi?

Bu noktada şu sorular akla gelmektedir:

- a. Tanımları yasal bir metinde yapılmış olan madde başlarının tanımlanmasında bir farkındalık var mıdır?
- b. Varsa, bu konuda sözlük hazırlayıcılarının bilinen veya kabul gören yöntemleri var mıdır?
- c. Yoksa, bu durum sözlük hazırlayıcıları için yasal bir sorumluluk doğurur mu?

3. Örnek Uygulama ve Sorunlar

Yukarıda işaret ettiğimiz konuyu örnek bir uygulama üzerinde tartışıp ortaya çıkan sorunlara kısaca temas edeceğiz.

Örnek madde başı: **Ezine peyniri**

Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlükteki tanım:

Ezine peyniri “*Koyun, keçi ve inek sütlerinin mevsimine göre belirli oranlarda karıştırılmasıyla elde edilen, erime ve dağılmayı engellemek için yapımında deniz tuzu kullanılan, tam yağlı, beyaz peynir.*”⁷

Yukarıdaki tanıma göre tanımın anlambirincik demeti şöyle çıkartılabilir:

⁶ <https://www.tcmevzuat.com/normlar/normlar-hiyerarsisi/> (Erişim tarihi 15.05.2025)

⁷ <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim tarihi 15.05.2025)

A1₁: koyun, keçi ve inek sütü

A1₂: mevsime göre belli oranlarda karıştırma

A1₃: erime ve dağılmayı önlemek için yapımında deniz tuzu kullanılan

A1₄: tam yağlı

A1₅: Beyaz peynir

Çanakkale ilinden Ezine Peynirini ve Mandıracılarını Koruma, Geliştirme ve Tanıtma Derneği tarafından, Türk Patent ve Marka Kurumu'ndan C2006/004 dosya numarası ile 10.04.2007 tarihinde alınan coğrafi işaret tescil belgesinde Ezine peynirinin geniş tanımlaması, Coğrafi İşaret Tescil Belgesi ekinde şöyle yapılmıştır.⁸

Belge 1. Coğrafi İşaret Tescil Belgesi

T. C. TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	
COĞRAFI İŞARET TESCİL BELGESİ	
Tescil No	86
Başvuru Tarihi	24.02.2006
Başvuru No	C 2006/004
Yayın Tarihi	05.08.2006
Türü	Menşe İşareti
Başvuru Sahibinin Kimliği	Ezine Peynirini ve Mandıracılarını Koruma, Geliştirme ve Tanıtma Derneği
Başvuru Sahibinin Adresi	Seferiç Cad. No:28 Ezine-ÇANAKKALE
Coğrafi İşaret	EZINE PEYNİRİ
Coğrafi Sınırları	Üretim bölgeleri : Kaz Dağları'nın kuzey ve batı kesimlerinde yer alan Ezine, Bayramiç, Ayvacık ilçeleri
Kullanılacağı ürün	Beyaz Peynir

Teknik özellikleri ve denetim biçimi ekte verilen coğrafi işaret 05.08.2006 tarih ve 26250 sayılı Resmi Gazete'de ilan edilmiş ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname'nin 12 nci maddesi gereğince 05.08.2006 tarihinden geçerli olmak üzere tescil edilmiştir.

10/4
Doç. Dr. Yusuf BALCI
Enstitü Başkanı

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ

⁸<http://www.canakkale.gov.tr/ezine-peyniri> (Erişim tarihi 20.05.2025)
<https://www.turkpatent.gov.tr/cograf-i-isaret> (Erişim tarihi 20.05.2025)
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/01/20170110-9.htm> (Erişim tarihi 20.05.2025)
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2032491> (Erişim tarihi 20.05.2025)
https://yucita.org/file_sub_169_3.-Uluslararası-Antalya-Coğrafi-İsaretler-Semineri---Antalya-Yıldız-Ezine-Peyniri.pdf (Erişim tarihi 20.05.2025)

Belge 2. Coğrafi İşaret Tescil Belgesi Eki

Coğrafi işaretin türü	: Menşe Adı
Dosya Numarası	: C2006/004
Başvuru Tarihi	: 24.02.2006
Tescil Numarası	: 86
Tescil Tarihi	: 10.04.2007
Ürün Grubu	: Peynirler
il	: Çanakkale
Başvuru Yapan/Tescil Ettiren	: Ezine Peynirini ve Mandracılarını Koruma, Geliştirme ve Tanıtma Derneği
Durum	: Tescilli

Ezine Peyniri, üretim bölgesini kapsayan coğrafi sınırında bulunan doğal endemik bitki örtüsü, iklimi ve su kaynakları ile beslenen koyun, keçi ve ineklerden elde edilen sütlerin mevsimine göre; koyun sütü % 35-45, keçi sütü en az % 40, inek sütü en fazla % 25 oranlarında karıştırılmasıyla üretilen tam yağlı muhtelif büyüklükte teneke tipi peynirdir.

Ezine Peyniri üretimi mart ayında başlayıp, ağustos ayı sonuna kadar devam eden sezon içinde elde edilen koyun, keçi ve inek sütlerinden yapılır.

Ezine Peyniri üretiminin yapıldığı bölge gerek bitki örtüsü ve gerekse iklim olarak Kaz Dağından etkilenmektedir. Kaz Dağı bölgeye bol yağış ile birlikte zengin bir bitki örtüsü ve bol oksijen sağlamaktadır. Bitki örtüsünde mercanköğk (Origanum majorana L.), güveyi otu (Origanum vulgare), adaçayı (Salvia officinalis L.), tüylü nane (Mentha longifolia L.), oğul otu (Melisa officinalis L.) ve kekik (Thymus vulgaris L.) başta olmak üzere yüzlerce kokulu bitki bulunmaktadır. Hayvanların yediği bitkiler süte lezzet ve aroma kazandırır.

Ezine Peyniri yapımında kullanılan süt bölgede yetiştirilen Tahirova, Sakız, Dağlıç ve Sakız+Dağlıç melezi ırkı koyunlardan, Siyah Alaca (Holstein) ırkı kültür ineklerinden ve Karakeçi (kılkeçisi) ve Türk Saanen ırkı keçilerden sağlanır.

Ezine Peyniri beyaza dönük açık sarı renkte olup, orta sertlikte kırılan olmayan bir yapıya sahiptir. Peynir kitlesinde az sayıda ve küçük çaplı gözenekler bulunur. Ezine Peyniri sütün bileşiminde bulunan süt yağından kaynaklanan "kremamsı" ve uygulanan ısı işleminden de kaynaklanan "pişmiş süt" aromasına sahiptir. Üretiminde kullanılan koyun, keçi ve inek sütlerinin tat ve aroma özellikleri de ürüne taşınarak peynirin tat ve aromasını etkiler. Ayrıca sütün bileşiminde bulunan protein, yağ ve süt şekerinin direkt etkisi veya enzimatik, kimyasal, mikrobiyal tepkimeler sonucu ürünün karakteristik ve temel tat özellikleri olan "tuzlu", "ekşi" ve "tatlımsı" tatlar oluşur.

Ezine Peyniri üretiminde denizden elde edilen tuz kullanılır. Deniz tuzu kullanımı, peynirin erimesini ve dağılmasını engelleyerek olgunlaşma sonucunda suyunu kolayca dışarıya vermesini sağlar.

Yukarıdaki coğrafi işaret tescil belgesinin ilk paragrafında⁹ yapılan Ezine peynirinin kısa tanımına göre anlambirincik demeti şöyle çıkarılabilir:

A2₁: üretim bölgesini kapsayan coğrafi sınırında bulunan doğal endemik bitki örtüsü, iklimi ve su kaynakları ile beslenen

A2₂: koyun, keçi ve ineklerden elde edilen sütler

A2₃: mevsimine göre; koyun sütü % 35-45, keçi sütü en az % 40, inek sütü en fazla % 25 oranlarında karıştırılması

A2₄: tam yağlı

A2₅: muhtelif büyüklükte teneke tipi peynir

Yukarıda Ezine peyniri için verilen iki tanımı karşılaştırdığımızda anlambirinciklerin dağılımı şöyledir.

⁹ Ezine Peyniri, üretim bölgesini kapsayan coğrafi sınırında bulunan doğal endemik bitki örtüsü, iklimi ve su kaynakları ile beslenen koyun, keçi ve ineklerden elde edilen sütlerin mevsimine göre; koyun sütü % 35-45, keçi sütü en az % 40, inek sütü en fazla % 25 oranlarında karıştırılmasıyla üretilen tam yağlı muhtelif büyüklükte teneke tipi peynirdir.

Tablo 1. Anlambirimcik karşılaştırması

<i>Anlambirimcik ler</i>	A1 ₁ = A2 ₂	A1 ₂ = A2 ₃	A1 ₃	A1 ₄ = A2 ₄	A1 ₅	A2 ₁	A2 ₅
	+	+	-	+	-	-	-

TDK Güncel Türkçe Sözlük ile Ezine peyniri coğrafi işaret tescil belgesinin ilk paragrafında yapılan tanımlar karşılaştırıldığında 3 anlambirimciğin yaklaşık olarak benzer olduğu ancak diğer 5 anlambirimciğin farklı olduğu görülmektedir. TDK Güncel Türkçe Sözlük'teki A1₃ ve A1₅ anlambirimcikleri coğrafi işaret tescil belgesinin geniş metninden alınmıştır, bununla birlikte A1₅ anlambirimciği “beyaz peynir” ise coğrafi işaret tescil belgesinde “beyaza dönük açık sarı renkte” olarak geçmektedir.

4. Değerlendirme ve Sonuç

Sözlükler telif edilmiş bir eser olarak hem hazırlayıcılarına hem de faydalanmak isteyenlere yasal hak ve sorumluluklar yüklemektedir.

Sözlükler, kullanıcıların sorunlarını çözmek adına görece kısa süreli olarak başvurdukları yardımcı kaynaklardır (Boz, 2015). Bu sorunların çözümü genellikle bir madde başının anlamını öğrenmek biçiminde olmaktadır.

Sözlüklerdeki madde başlarının tanımı, sözlük hazırlayıcıları tarafından sözlük tipine göre sözlükbilimsel ölçütlere göre yapılmaktadır. Madde başlarının tanımları, genel geçer bilgileri ihtiva eder. Bu tanımlar yasal bir otoriteyi temsil etmez. Kimi zaman mahkemelerde buradaki tanımlar, referans gösterilmiş olsa bile.¹⁰

Bununla birlikte tanımları, yasal bir metinde (anayasa, uluslararası antlaşmalar, kanun, cumhurbaşkanlığı kararnamesi, yönetmelik, yönerge, tebliğ, genelge ve talimat) belirlenmiş olan madde başlarının, tek dilli genel sözlüklerdeki tanımları hangi ölçütlere göre yapılacaktır? Bu konuda yasal bir sorumluluk var mıdır?

Sonuç olarak söz konusu madde başlarının tanımlarının yasalara uygunluğu veya uyulaşımsallığı (Blumenberg, 2023:31) sözlükbilim çevrelerinde tartışılmayı beklemektedir.

¹⁰ <https://libguides.law.ttu.edu/c.php?g=1341438&p=9925086> (Erişim tarihi 30.05.2025)

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Bu makale için etik kurul izni alınmasına gerek yoktur. Araştırma ve yayın etiğine uygun hareket edilmiştir.

Yazarların Makaleye Olan Katkıları

Makale tek yazarlıdır.

Destek Beyanı

Araştırma herhangi bir kurum veya kuruluş tarafından desteklenmemiştir.

Çıkar Beyanı

Makale tek yazarlıdır. Herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Kaynaklar

- Boz, E. (2009). Sözlükbirimlerin Tanımlamasına Anlambilimsel Bir Bakış, *Turkish Studies*, C. 4 (4), 172-183.
- Boz, E. (2015). Kullanıcı ve Sözlük İlişkisi, *Erdem* (69), 41-52.
- Boz, E. (2020). Çevrimiçi Genel Sözlüklerde Tanım, *Dilbilim Dergisi - Journal of Linguistics*, 34, 1-14.
- Blumenberg, H. (2023). *Kavramsal Olmayanın Teorisi*, (Çev. Aydın Gelmez) KETEBE Yayınları, İstanbul.
- Girişen, N. (2020). Terminolojide Tanım ve Tanım Çözümleme Ölçütleri, *Uluslararası Disiplinler Arası Dil Araştırmaları (DADA) Dergisi*, Sayı: 2020/1, Aralık, 53-73.
- Gökter Gençer, B. ve Yavuzarslan P. (2020). Genel Sözlüklerde Tanım ve Tanımlama Yöntemleri, *Modern Türklük Araştırmaları*, 17(3), 392-411.
- <https://mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.3.5846.pdf> (Erişim tarihi 15.05.2025)
- <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Kurumsal/mevzuat/bilimsel-arastirma-ve-etik-yonetmeligi.aspx> (Erişim tarihi 15.05.2025)
- <https://answers.justia.com/question/2024/01/24/is-it-copyright-infringement-to-copy-and-998244#:~:text=Nature%20of%20the%20Copyrighted%20Work,to%20fall%20under%20fair%20use.> (Erişim tarihi 15.05.2025)
- <https://www.tcmevzuat.com/normlar/normlar-hiyerarasisi/> (Erişim tarihi 15.05.2025)
- <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim tarihi 15.05.2025)
- <http://www.canakkale.gov.tr/ezine-peyniri> (Erişim tarihi 20.05.2025)
- <https://www.turkpatent.gov.tr/cografi-isaret> (Erişim tarihi 20.05.2025)
- <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/01/20170110-9.htm> (Erişim tarihi 20.05.2025)

<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2032491> (Erişim tarihi 20.05.2025)
https://yucita.org/file_sub_169_3.-Uluslararası-Antalya-Cografî-İsaretler-Semineri--Antalya-Yıldız-Ezine-Peyniri.pdf (Erişim tarihi 20.05.2025)

Extended Summary

Both public and private dictionary publishers (dictionary preparers) assume legal responsibilities due to the dictionaries they publish. When we look at these responsibilities in terms of scientific research and publication ethics, we come across the following contrary actions: plagiarism, forgery, distortion, slicing, unfair authorship. Other than these, not specifying the institutions and organizations from which support is received and using theses or studies that have not yet been submitted or defended and accepted as sources without the permission of their owners can also be included. When viewed from this perspective, the definitions of lexical entries in dictionaries can be evaluated in terms of scientific research and publication ethics, and how to define lexical entries whose definitions are specified in a legal text (constitution, international treaties, law, presidential decree, regulation, directive, notification, circular and instruction) is also an important question and problem:

In the directive prepared by the Austrian Ministry of the Interior for the Financial Crimes Police, there is a provision for the classic Viennese schnitzel as follows: According to traditional cookbooks and consumer expectations, the classic Viennese schnitzel may only be prepared with veal. Similarly, the fact that the space between cigars and cigarettes was filled with some strange products that looked similar to each other forced the Federal Government to make a decision in November 1972, and a clear definition of cigarettes and cigars was made in the draft law (Blumenberg, 2023:31-32). Do these definitions, which are tied to a legal text, also impose a responsibility on the dictionary creators?

At this point, the following questions come to mind:

- a. Is there an awareness in defining the headings of the entries whose definitions have been made in a legal text?
- b. If so, are there any known or accepted methods of dictionary preparers in this regard?
- c. If not, does this situation create a legal liability for dictionary preparers?

For example, In the geographical indication registration document obtained from the Turkish Patent and Trademark Office with the file number C2006/004 on 10.04.2007 by the Association for the Protection, Development and Promotion of Ezine Cheese and Dairy Farmers from Çanakkale province, a broad definition of Ezine cheese was made. When this definition is compared with the definition in Turkish dictionaries, the following situation emerges:

Ezine cheese is a full-fat, white cheese obtained by mixing sheep, goat and cow milk in certain proportions according to the season, and sea salt is used in its production to prevent melting and dispersion. (TDK Current Turkish Dictionary)

According to the definition above, the semantic cluster of the definition can be extracted as follows:
A11: sheep, goat and cow milk

A12: mixing in certain proportions according to the season

A13: sea salt used in its production to prevent melting and dispersion A14: full fat

Erdoğan BOZ

A1₅: White cheese according to the short definition of Ezine cheese in the first paragraph of the geographical indication registration certificate, the semantic bundle can be derived as follows:

A2₁: fed by the natural endemic vegetation, climate and water resources in the geographical border covering the production area

A2₂: milk obtained from sheep, goats and cows

A2₃: mixed with sheep milk 35-45%, goat milk at least 40%, cow milk at most 25%, depending on the season

A2₄: full fat

A2₅: tin type cheese of various sizes

When the definitions made in the first paragraph of the TDK Current Turkish Dictionary and the Ezine cheese geographical indication registration document are compared, it is seen that 3 semantics are approximately similar, but the other 5 semantics are different. The A1₃ and A1₅ semantics in the TDK Current Turkish Dictionary are taken from the broad text of the geographical indication registration document, however, the A1₅ semantics “white cheese” is mentioned in the geographical indication registration document as “light yellow facing white”.

The definition of the entries in dictionaries is made by the dictionary authors according to lexicographic criteria according to the dictionary type. The definitions of the entries contain general information. These definitions do not represent a legal authority. Sometimes, even if the definitions here are cited in the courts.

However, according to what criteria will the definitions of the entries whose definitions are specified in a legal text (constitution, international agreements, law, presidential decree, regulation, directive, notification, circular and instruction) be made in single-language general dictionaries? Is there a legal responsibility in this regard?

As a result, the legality or conventionality of the definitions of the entries in question (Blumenberg, 2023:31) awaits discussion in lexicographic circles.